

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 3 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (3 coroane).
Pentru România 15 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Nașterea Mântuitorului.

Serbăm zilele cele mai scumpe pentru neamurile creștinești.

Serbăm nașterea Lui, a Mântuitorului nostru Isus Christos.

O mie opt sute nouăzeci și opt de ani se împlinesc de atunci, de când atotputernicul și a bunul Domnul Dumnezeu nostru se milostivi de omenimea care zăcea în stricăciune și întunec. Să milostivi Domnul și trimise între noi pe fiul seu, Isus, care luând firea omenească, sădă în noi sămânța dumnezească.

Pogoritu-s'a fiul Domnului pe pământ, ca să ridice pe oameni din rușinoasa pogorire în care se cufundaseră.

Era pe aci ca neamul omenesc să piară în fărădelegile și ticăloșiile sale. Era pe aci să se sfirșească tot ce e omenească, pentru că oamenii deveniseră robii păcatului, slujitorii diavolului, urgisitorii adevărului vecinic, care este Domnul.

Atunci însă, venit-a de pământ Fiul, și el s'a făcut Mântuitorul neamului omenesc.

Căci nu vrea Dumnezeu moartea păcătoșilor, ci mântuirea lor!

Intemplat-s'a cu Mântuitorul minunea ne mai văzută, că pentru cei păcătoși, s'a jertfit cel curat; pentru cei răi și mincinoși îndurat-a chinurile cele mai cumplite fiul binelui și al adevărului...

Pentru că acesta-i rostul pe veci nestrămutat al celor buni și înțelepți: să se jertfească pentru mântuirea celor răi și nepricepuți! Așa glăsuiesc pildele neperitoare ale Mântuitorului nemuritor...

Noi Românii, popor străvechi în țara asta, așezat aici de Traian Împărat, cu veacuri mult înainte de asta, suntem creștini din moși-strămoși.

Ca creștini străvechi și creștini buni, noi înțeles-am rostul prea luminat al pildelelor lui Isus: suferit-am multe, răbdat-am toate dela dușmanii răi, și cu toate acestea ne-am jertfit pentru mântuirea lor, când eram năpăstuiți de păgâni, de Turci și de Tătari, sau când se mistuiau în stricăciunea lor, în relele de ei pricinuite țerei și lor înșile....

Dela așezarea noastră pe aceste plaiuri, dela sădirea noastră în mijlocul mun-

ților și în văile mănoase, noi zi de pace n'am avut, ci stat-am zid de apărare atâtor oarde de barbari, atâtor neamuri de sălbatici, cari trecură peste noi.

Și au pierit ei, ear' noi am rămas, căci — apa trece, petrele rămân....

Povoaiete lor ne-au întărit, în loc de a ne slăbi, ne-au făcut petri, cari rămân pe loc, ear' când ajung de se prăbușesc — omoară totul în cale!...

Astăzi, după aproape două mii de ani dela nașterea Mântuitorului, noi ne găsim însă tot primejduiți.

Nici astăzi nu ne vedem scăpați odată pentru totdeauna de lupta necurmată, de lupta pentru mântuirea noastră.

Acum, ca și pe vremurile barbarilor, noi ducem luptă cruntă și zi de pace n'avem nici măcar în zilele sfinte, când serbăm nașterea Mântuitorului, care vestia:

„Pe pământ pace și între oameni bună învoire!”

Dat ni-e nouă, ca să îndurăm și acum goanele cele mai turbate, năpăstuirile cele mai săngeroase — îndreptate împotriva ființei noastre românești, împotriva bisericii, adăpostitoarea sufletului românesc!

Stăpânitorii nostri nelegiuți nesocotesc cuvintele Domnului; nu vreau ei pace pe pământul nostru și bună învoire între oameni.

Ci războiu și ură, eată ceea ce sădesc ei pe scumpele noastre pământuri, eată ce trezesc ei în curatele noastre inimi românești!

Nu-s ei creștini, ci păgâni și astăzi după-cum păgâni erau acum o mie de ani...

Dar' noi creștini suntem, creștini buni, cari urmărim pildele Mântuitorului.

Jertfitu-s'a el pentru neamul întreg, ne-am jertfit și ne jertfim și noi pentru neamul nostru!

Și dacă vrășmașii nu vreau să fie pace pe pământ și bună învoire între oameni, — noi nu suntem răi ca și ei, nu nesocotim legea dumnezească, ci îndurăm toate și ne luptăm pentru adevăr, pentru lumină, pentru dreptate!

Ear' acum, în zilele, când serbăm nașterea Lui, a celui-ce mântuit-a o lume, dacă n'avem pace pe pământul nostru și bună învoire nu-i între popoarele cari

locuiesc țara asta, noi se nu ne perdem nădejdele că veni-vor vremuri mai veselnice, vremurile păcii și ale bune învoiri.

Necăjiți și schinjuți astăzi, noi se ne simțim fericiți la gândul că luptăm pentru fericirea urmașilor nostri.

Și se nu ne perdem nădejdea, asemenea celor păgâni, cari nu au credință.

Dimpotrivă în adâncurile credinței noastre creștine se căutăm mângâiere și nădejde în suferințele de acum, căci cu noi este Dumnezeu, care s'a născut spre mântuirea tuturor.

El este tăria și nădejdea noastră; dela el se ne cerem:

Serbători fericite!

Ioan Scurtu.

Alegerea de metropolit.

Faptul cel mai însemnat pentru noi Românii, ce s'a petrecut săptămâna trecută este alegerea de arhiepiscop și metropolit al bisericii române gr.-orientale din Ardeal și Ungaria.

Însemnătatea alegerii reiese din însemnătatea mare, ce o are la poporul român biserica. Aceasta însemnătate a arătat-o atât P. S. Sa episcopul Mețianu, în cuvântul de deschidere al congresului, cât și vrednicul domn Dr. Alexandru Mocsonyi în răspunsul, ce l'a dat în numele congresului, la cuvântul de deschidere.

Di Mocsonyi a zis între altele următoarele:

„În viața bisericii abia este un act mai momentuos, decât alegerea capului bisericii.

„Negreșit înaintarea bisericii depinde de salutara conlucrare a tuturor factorilor ei, dar' dintre acestia fără îndoială, factorul cel mai de frunte este totdeauna capul bisericii. El dă așa zicând întregii dezvoltări a vieții bisericesti directiva ei, individualitatea sa hotărăște în mare parte caracterul general al acestei dezvoltări și spiritul lui devine spiritul stăpânitor în biserică.

Înalta însemnătate a acestei alegeri ni-se arată însă într'un grad mare dacă luăm în considerare ceea ce P. S. Ta cu tot dreptul ai zis, că biserica este cel mai însemnat și cel mai puternic factor cultural al poporului nostru. Ei aparține cultura celor mai înalte interese ideale ale poporului nostru, cultura intereselor sale religioase, morale, naționale și patriotice, și nu este putere pământescă, care ar fi în stare să desvoalte în serviciul acestor bunuri ideale ale vieții, asupra

întregii gândiri și simțiri a poporului nostru, asupra întregii sale vieți o influență atât de adâncă, atât de puternică, atât de binecuvântată — ca și biserica“.

Alegerea aceasta de mare însemnătate s'a făcut Sâmbătă, în 31 Decembrie tr. fiind ales cu majoritate de voturi P. S. Sa *Ioan Mețianu de arhiepiscop și metropolit*.

Actul alegerii.

După-ce în două ședințe, de Joi și Vineri, s'au făcut lucrările pregătitoare, Sâmbătă a urmat votarea. Votarea se face așa, că fiecare deputat scrie numele aceluia, care vrea să fie ales, pe câte o țidulă și țidula o pune în urnă (vas).

În ședința de Sâmbătă, după sortirea alor 5 deputați, se statorește, că au drept de vot 106 deputați. Notarul atunci cetește pe rând numele deputaților și aceștia pun în urnă unul câte unul țidulele pregătite de mai înainte. Votarea s'a început la 11 fără 10 minute și a ținut un pătrar de oră. După-ce toți deputații și-au dat votul, se începe luarea în seamă a țidulelor și cetirea lor, care sfârșindu-se se face cunoscut rezultatul, care e următorul:

Din 106 votanți și-au dat votul pentru:

P. S. Sa episcopul Mețianu 64.

P. S. Sa episcopul Popea 41, și o țidulă albă.

În urma acestui rezultat presidentul Dr. II. Pușcariu declară de arhiepiscop și metropolit ales în regulă de către congres pe P. S. Sa episcopul Aradului *Ioan Mețianu*. Enunțarea presidială e primită cu vii strigăte de „să trăiască“. Să alege o comisie de trei pentru a încunoștiința pe P. S. Sa despre votul congresului și a-l invita la ședință.

Prea S. Sa Mețianu, venind în ședință e primit cu însuflețire și e salutată cu cuvinte călduroase din partea vicarului

Dr. Pușcariu, la care răspunde nou alesul în o frumoasă vorbire, spunând, că va lucra după putință, ca și până acum, pentru binele bisericii și a poporului.

Cu aceste congresul își amină ședințele, până-ce nou alesul va fi întărit de Maiestatea Sa. Atunci deputații se vor aduna de nou și-l vor instala în scaun pe noul metropolit, căruia și noi îi dorim mulți ani, spre binele și fericirea bisericii și poporului român.

Nou alesul Metropolit.

— Date din viață. —

Născut la 1828 în comuna Zernești (lângă Brașov), Ioan Mețianu a învățat în Zernești, Brașov și în Cluj. Intră în seminarul din Sibiu tocmai în cel dintâiu an al venirii lui Șaguna ca vicar în fruntea dieceșei. La 1850, îndemnat de bărbății fruntași, primi postul de protonotar al Branului. La 1853 fu ales paroch în Rășnov. La 1858 fu numit de Șaguna administrator protopopesc și strămutat la Zernești.

Aci începe o rodnică activitate părintele protopop Mețianu.

Pe terenul bisericesc, școlastic și politic, în sinoade, congrese, ca și în conferențele naționale și în municipii Mețianu ia partea sa cu cinste și demnitate.

În 1874 este ales vicar episcopesc în Oradea-mare. După 8 luni, la 3/15 Febr. 1875 fu ales Episcop la Arad.

În decurs de 24 ani a purtat această demnitate cu cinste și isbândă pe toate terenurile.

Nou alesul Metropolit are acum frumoasă vîrstă de 70 ani; se bucură însă de o sănătate completă, și de o bărbăție de necrezut la o vîrstă așa înaintată.

Tuturor cetitorilor și spriginitorilor

„Foi Poporului“

Serbători fericite

le dorește

Redacțiunea.

Strădini despre noi. Foia engleză „The Saturday Review“ publică un articol despre stările din Austro-Ungaria și vorbind despre *Români*, constată asupra lor la care aceștia sînt expuși și primejdia în care se găsește Ungaria din cauza neprieteniei firești, pe care trebuie să o aibă Românii față cu Maghiarii, din cauză că sînt prigonii fără vină de către Unguri.

Comitetul național studentesc din Iași a tipărit un însuflețit manifest adresa cetățenilor români.

Comitetul îndeamnă pe toți Românii din România să se unească la olaltă spre a forma un „partid național-român, care să urmărească înălțarea neamului românesc și a sfintelor lui datini“.

Causa naționalităților în dietă.

De câte ori șoviniștii fac amintire despre cauza naționalităților, întotdeauna o arată fals și cer o deslegare falsă a ei, ear' de altă parte o folosesc de armă contra guvernului, ca-și-cînd aceasta ar fi un mare binevoitor față de noi.

O pildă mai nouă în această privință ne dă deputatul opozițional *Mik. László*, care în combaterea guvernului s'a folosit și de cauza naționalităților și între altele a zis săptămîna trecută următoarele:

„De acest mers bolnav să ține și cauza naționalităților. Inteligența română este contra Maghiarilor, arhieriei români abia dacă știu ungurește, 60% din preoțimea dela sate nu știe de loc ungurește, ear' cei din Viena găsesc acum potrivit timpul pentru introducerea reacțiunii“.

Din Reșinari.

Semne bune. — Adunarea generală a

„Reuniunii femeilor“. — Tinerimea.

— Standardul tinerimei. — O petrecere. — Orchestră.

— 1 Ianuarie n. 1899.

Pe Duminecă, în 13/25 Decembrie, la 2 ore din zi, a fost convocată adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Reșinari“ în sala școlii. În acea Duminecă doamna *Aurelia Goga*, harnica presidentă a Reuniunii, a însărcinat pe un tiner să invite și tinerimea din comună ca să iee parte la această adunare. La orele 2^{1/2}, tinerimea se înfățișă prin 10—12 tineri reprezentanți, asemenea și tinerele fete în număr destul de frumos.

FOIȚA.

Povestea nașterii Domnului Christos.

Culeasă de *Teodor A. Bogdan*, învățător român.
în Bistrița

Agust marele împărat,

La tot poporu-a poruncit

Să meargă la iscălit

Acolo unde s'a născut.

Maica Preceastă încă s'a dus

Dela răsărit la-apus,]

Și-a mers, și-a mers

Peste deal și șes,

Peste munți și văi

Pe drumuri și cărări,

Întîlnind sute și mii

Dobitoace și jivinii.

Și s'a dus, s'a dus,

Până 'n Viflaim,

Unde a ajuns,

Tocma pe când se 'ntaneca,

Tocma pe când ziua

Ca noaptea se mesteca,

A mers prin Viflaim și s'a rugat

Dar' sălaş nime nu 'i-a dat,

Nici domii din case boierești,

Nici săracii din bordeie țărănești,

Nici crișmarii, deși loc avea

Nu au vrut ca să-'i dea.

A mers de-a obosit

Și sălaş nu 'și-a găsit.

Aflînd un grajd cu cai

A vrut să între la ei,

Da să între n'a putut.

Caii cu coadele-au bătut,

Cu gura tare-au rîncezat

Cu picioarele-au aruncat,

Ca să lovească pe cel nevinovat.

Atunci Maica Domnului

Rău s'a supărat,

Pe cai 'i-a blătămat:

„Să n'aibă splină

Nici odihnă,

Și răgaz

Nici pe-un cîas,

Să umble tot flămăzui,

Numa într'un cîas

Să fie sătai,

În ziua de Ispas.

Să fie cu năravuri rele,

De cari num'atunci să scape

Cînd 'i-or împărți în șapte“.

Maica ear' s'a luat

Cu mare jele și bănat

Și pe la toți s'a mai rugat,

Ca să-'i dea,

Într'un locaș

Un pic de sălaş.

Dar' nimenea nu s'a aflat

Cu inima cu gând curat,

Și nime sălaş nu 'i-a dat,

Atunci s'a dus de a intrat

Într'un grajd mic și desfîndat,

Îa care trei vite-a aflat,

Îa a căror iesle s'a culcat

Pe ogrinji de fîn uscat,

Unde apoi a născut

Pe fiul mult iubit,

Pe pruncul mult dorit,

Pe Mesia slăvit

Ce iadul a zdrobit.

Maica dacă a născut

Pe fiul fără năceput,

Ângerii au cîntat,

Ședința a fost deschisă de doamna presidentă a Reuniunii prin un frumos cuvânt de deschidere, prin care a arătat frumosul scop pe care Reuniunea îl urmărește întru înființarea unei școli pentru economia de casă, etc. La sfârșitul vorbirii doamna presidentă a fost aclamată cu strigăte de »să trăească«.

După această vorbire a urmat citirea raportului Reuniunii de pe anul 1897/98 din care reiese, că Reuniunea posedă o avere în bani de peste 1500 fl., din cari o parte sînt donații de diferite persoane, ear' o parte au incurs ca taxe dela membre și membri. S'a raportat apoi despre spesele pe cari le-a avut în decursul anului, etc.

Sfîrșindu-se raportul doamna presidentă dă voe membrilor, dacă mai are cineva de observat ceva asupra raportului cetit. Răspunsul a fost, că e deplin corect.

Întreabă apoi, dacă are cineva de propus ceva?

La aceastea s'a observat:

De oare-ce »Reuniunea femeilor române din Rășinari« în statutele sale prescrie ca în fiecare iarnă să se facă o petrecere și venitul care va rezulta să se adaugă la fondul Reuniunii, — să se facă o rugare către onoratul comitet parochial spre a le pune la dispoziție sala școlii, să se facă petrecere în ea.

Această propunere a fost primită cu unanimitate și cu strigăte de »să trăească« din partea celor prezenți cu adăul, ca să se îndeplinească cât mai curînd.

Știind din isvor sigur că această rugare nu este prima, spre acest scop, credem că cel puțin, în fața acestor stări comitetul parochial va observa această lipsă și va îndeplini dorința tuturor membrilor de față și a altora.

După toate acestea, a fost o surprindere a tinerelor și tinerilor cari încă nu știau de ce au fost invitați, când doamna presidentă le aduce la cunoștință, că i-a invitat pentru a-și primi stindardele anume destinate pentru dîșii, cari s'au făcut din bani colectați de doamna presidentă și de dl. *Miron Ciucianu*, ceea-ce numai spre onoare le poate servi.

Doamna presidentă prin frumoase și pîtrunzătoare cuvinte le predă stindardele, anume: unul *roșu* destinat pen-

tru tinerele fete, apoi unul de culoare *galbină* pe care l-a primit Reuniunea femeilor și al treilea de culoare *vînetă* destinat tinerilor ficiori din Rășinari.

Cu aceste doamna presidentă, încheiînd ședința și-a exprimat sincera dorință, că li-se va da ocaziunea de a le scoate pe toate trei la o petrecere.

În legătură cu acestea nu pot trece cu vederea nici buna și salutara idee, ce au avut domnii *Petru Cioran*, *Maniu Lungu* și *Aleman Galea*, învățători; medicul comunal *Andressi*, *Ludovic Mederus*, farmacist; *Serban Lungu* și *Ioan Lungu* pentru formarea unei orchestre, compusă din 3 violine, 2 flaute, o violă și un cello, cu cari instrumente d-nii mai sus numiți execută mai multe piese pe note, între cari și unele naționale. Astfel credem, că nu peste mult timp ne vor surprinde prin predarea unor producțiuni musicale într'un concert, ceea-ce le-ar aduce cea mai mare laudă.

al. + nb. + sd.

Stările din Ungaria.

În un număr de mai înainte al foii am arătat, cum au ajuns la ceartă și luptă partidele din dieta ungurească, adică partidele din opoziție, cu cei dela putere, cu partidul liberal.

De atunci lupta se continuă și nici azi nu se știe cum se va sfîrși. E vorba, că și Maghiarii s'au săturat de domnia lui *Báffy* și a clicei *Tiszaiste* și ar vrea bucuros să-l dea jos, dar' nu-l lasă și țin cu el deputații, cari trag foloase dela stăpînire.

Opoziția din dietă a împedecat să vie la desbatere proiectul, prin care i-se votează guvernul dreptului de a strînge dări. Și fiindcă votarea a fost numai până la sfîrșitul anului, ear' fără votare nu are drept nici un guvern să încasseze dări, guvernul lui *Báffy* și mașina ștatului a ajuns în mare strîmtoare. Cetățenii, până-cînd nu se va vota budgetul țerei, nu sînt obligați a plăti dările și ministrul de finanțe *Lukács* a și dat poruncă, ca dările să nu se mai scoată cu jucăția, începînd dela Anul-Nou după cal. nou.

Astfel iubiți cetitori, o vreme oare-care n'au să vă supere urgisiții *jucăției ungurești*, cari veniau să vă zălogească pentru dare, căci nu au drept, de oare-ce darea în dietă nu e votată și stăpînirea dănuiește numai pe temelul proiectului lui *Tisza*.

Cît va ține această stare nu se știe. Dar' ea ne arată, că Ungurii singuri la putere, eată că împing țeara la prăpastie. Acum țeara se află în stare „fără lege“, nu e obligată a plăti dare și a da seldatî la asentsre, până-ce se va vota legea în dietă.

În dietă însă luptele încep de nou. *Báffy* cu ortacii sei sînt tari, dar' nici cei din opoziție nu se lasă și cer alt guvern, depărțînd pe cel de acum.

Estă isprăvile părinților patriei și a stăpînitorilor nostri. Dă, Doamne, tot așa....

Pasărea de pe pene să cunoaște.

Noi, cari facem și scoatem *Foia Poporului* și toți gazetarii români dela foile *naționale-românești* avem sfînta dătorință, pe lângă lupta ce o ducem pentru drepturile noastre, a arăta iubitelui nostru popor românesc și primejdiile, ce îl amenință și a-l feri de cursele și ademînirile, ce i-se pun.

Despre una din aceste voim să-i vorbim acum.

Vor ști unii de pe satele noastre, că în *Pesta* (ășadar' nu în vre-un oraș din mijlocul poporului nostru, ci în capitala *jidovită*) ese o foaie, cu numele *Poporul*. Ea este scrisă românește și zice, că are de scop luminarea poporului român.

Lasă, că *Poporul* este scris în o limbă rea și greșită românească, căci aceia, cari o scriu, nu știu bine românește, nefind Români adevărați — prin urmare nici nu pot fi luminătorii poporului. Dar' ea nici nu are de scop luminarea poporului nostru, ci cu totul altul. Anume, stăpînitorii nostri vîd, că toată truda de a ne maghiarisa cu sila e zădarnică, de oare-ce Românul, ca om de cinste și omenie își iubește limba, portul, datinele și obiceiurile sale, moștenite dela strămoși și nu voeste să le părăsească. Vîzînd aceasta stăpînitorii, s'au hotărît, ca să facă pe poporul Român a urî ce-i a lui, limba lui frumoasă și dulce, ca „fagurul de miere“, portul seu frumos, pe care îl admiră și străinii, și ca să-și ajungă acest scop, au început a hulî

Grajdul s'au luminat,
Cerul s'a deschis
Stelele s'a aprins,
Lumea s'a mirat
Și s'a nspăimîntat.
Maica, minteasă,
Pe boii din sălaș
D'n sfîntul locaș,
I-a binecuvîntat
Și i-a lăudat,
Daruri multe le-a dat.
Auzind de asta,
Irod împărat
Rîu s'a nspăimîntat,
Grea porunca-a dat,
Mici prunci a tăiat,
Gîndind ce-l va afla
Pe Isus și l-a tăia,
Dar' rîu s'a nceluit
Că Dumnezeu l-a pedepsit
Cu moarte rea,
Cu moarte grea,
Pentru pruncii tăiați
Nevinovați.

Dacă Irod a murit
Maica s'o nveselit,
Pe toți i-o blagoslovit
Zicînd: să fie cuvîntat
Tot neamul omenesc,
Că o scăpat
De strămoșesul păcat.
După-aceea un bun sfat
Omenimei a dat,
Că toți câți-or și i
Și s'or trudi
De-or învăța
Povestea asta,
Cu dar sfînt
Și sfîntit,
I-a binecuvînta,
De mîna i-a lua
În locuri sfînte i-a purta,
Cu daruri i-a dăru
Cu bine i-a răsplăti,
De multe rele i-a scuti
Pe-acei cari o vor primi.

COLINDE.

Din Bistrița, comunicate de *Todor A. Bogdan*,
învățător român.

I.

Colo'n deal după deal
Umbă-o turmă de oi albe,
Că la turmă cine umbă
Umbă Lariu pșurariu
Pecurarii din graiu grăia:
O mîncă-v'ar lupii oi
Nici o haznă n'am de voi.
Oile din graiu grăia:
Dragul nost, domnuțul nost
Nu ne blăstema pe noi,
Cînd o fi pe la Sargeorz
Noi țom da un miel frumos,
Cînd o fi pe la Ispas
Noi țom da un boț de cay,
Cînd o fi pe la Rusale
Noi țom da o lăna mare.

Trîmbița-or trîmbița,
Trîmbița-or ângerei
În patru cornuri de lume
La tot omul spre-a lui nume,
Și ușa or trîmbița

ceea-ce are Românul și a lăuda ce e străin și unguereșc, ca astfel să ne ademenescă.

Aceasta se face în școlile unguerești unde copiilor români 'li-se spun vorbe hulitoare despre Români și se laudă numai lucrurile unguerești, înălțându-se până la cer. Aici se spune, că Horia și Iancu și alți viteji ai noștri au fost mișei și hoți, pe când luptătorii Unguri zic au fost eroi strălucitori....

Dar' afară de școlile stăpânitorii s'au gândit să aștepte și un alt mijloc, de-a pătrunde în popor și a-l ademeni. Astfel au întemeiat *Poporul* în Pesta.

Mai înainte de toate această foaie e susținută de stăpânire și aceasta e suspect, de oare-ce cum vine stăpânirea unguerească se se îngrijească de luminarea poporului nostru prin foaia sa *Poporul*, când de altă parte prigonește limba, școlile și însoțirile noastre, cu un cuvânt tot ce e românesc?

E vădit, că nu se poate, ca aceeași stăpânire să voiască a ne lumina prin foaie, când ea pe alte căi vrea să ne împedeze în înaintare!

Și că foaia *Poporul* este a stăpânirii o putem dovedi cu date din ea înșiși. Astfel în numărul său mai nou, în „postă redacțională” scrie unui „abonent” al său că dacă voește ca școala economică de repetiție să primească foaia în cinste, să se adreseze „în privința aceasta la ministerul de agricultură prin dl inspector de școlile economice Casimir Magyar!”

Adecă foaia *Poporul* și „luminarea” ce vrea ea să o dea, vine la poporul românesc prin ministerul unguereșc și prin un domn Magyar! Sermană luminare!

Dar' mai departe. *Poporul* ne spune, că nu face politică. Dar' aceasta nu-l împiedecă a aduce laude guvernului lui Bánffy, care pe poporul românesc îl apasă și prigonește. Aceasta o face în mai mulți nri, dar' îndeosebi în nr. 1 1899 (mai nou), în care zice, că „suntem măhniți

până în adâncul inimei” de strimtoarea lui Bánffy. Să înțelege cei dela *Poporul* sunt măhniți pentru stăpân.

Pentru acum atâta. Vom vorbi în alți numeri despre alte „însușiri naționale” ale *Poporului*. Aci de încheiere zicem, că iubiiții noștri țărani să nu se lase a fi ademeniți de scrieri cum este *Poporul*, ci să se grupeze și să cetească foile noastre naționale.

SCRISORI.

Un slujbaș »patriotic«.

Apoldul-mare, în 29 Dec. 1898.

Stimate Dle Redactor!

Vin a face cunoscut publicului cetitor, purtarea neomenescă a unui ajutor de șef (magaziner) dela gara *Sebeșului-săsesc*, cu numele *Petru Stefanovici*, Sârb de naștere, dar' acum maghiarisat, și se știe deja că nemaghiarul după-ce primește al doilea botez, maghiarisarea, apoi unul ca acela e mai rău în tractarea nemaghiarilor ca Ungurul curat. 'Mi-au spus unii dela gară cât de rău s'a purtat cu mai mulți Români, le-a făcut nedreptate, le-a pus pedepse în bani, ba pe mulți 'i-a și bătut. Dovadă despre purtarea bruscă a acestui ajutor de șef e și următoarea întâmplare petrecută cu mine:

În 20 Noemvrie 1898 fiind la Sebeșul-săsesc la o nuntă, am lăsat trăsurile să meargă pe drumul țerei și eu vrând să ajung mai de timpuriu acasă, m'am dus la gară, și acolo am întrebat pe un domn cu cuvintele cari le-am învățat și găsit eu de mai potrivite de a vorbi cu un domn: „dle, te rog fii bun, spunemi la câte ore pleacă trenul de aici, la Mercurea?” Dînsul în loc de a-mi spune, zice „marsch afară!” „Mă duc, dle, dar' vă rog a-mi spune la câte ore pleacă trenul de aici la Mercurea?” „Marsch afară”, se resti acela de nou și m'a scos cu stla afară. După aceea intru în sala de așteptare și venind dl ajutor de șef, mă provoacă să es și de acolo afară. Eu am zis că es, dar' fiindcă numai în toamna asta am venit dela miliție din Viena, unde am servit 3 ani cu șarghea de sergent și pentru-că ne mai umblând de mult pe aici nu știu la câte ore pleacă trenul la Mercurea îl rog a-mi spune, fiindcă n'aș voi să rămân de tren!

„Marsch afară!” fu de nou răspunsul dlui ajutor de șef, și m'a scos afară cu stla din sala de așteptare. Cu acestea însă n'a fost de ajuns, și a trimis în oraș după gardiști (polițai) ca să mă ducă în arest. Au venit gardiștii și 'mi-au poruncit să mă duc cu ei. Eu zic, că mă duc, dar' vă rog a-mi spune pentru-ce? „Noi avem poruncă dela dl ajutor de șef ca să te ducem, și așa în numele legii te rugăm să vii cu noi!” „Dar' vă rog și eu în numele legii să-mi spuneți pentru-ce? întrebați d-voastră pe dl ajutor de șef să vă spue, că pentru ce?” „La întrebarea gardiștilor dl ajutor de șef răspunde cu voce porunci-toare: „Marsch cu el în arest!”. M'au luat gardiștii, m'au dus până în drum, de unde la rugarea mea m'au lăsat ca să mai vorbesc eu odată cu dl ajutor de șef. Am intrat la dl ajutor de șef în cancelarie, rugându-l ca să facă bine să-mi spue că pentru ce crimă m'a dat pe mâna gardiștilor? N'a vrut să-mi spue nimic, ci a zis „marsch cu el în arest!” „Domnule, nu mă voiu duce la nici un cas, până nu-mi vei spune pentru ce? D-ta ești dator ca să plătești o pedeapsă de 3 fl. 60 cr. v. a.”, îmi zise. „Bine, dle, dar' pentru-ce să plătesc această pedeapsă? N'a voit să-mi spue, ci 'mi-a zis, că să plătesc sau să merg în arest. Și fiindcă n'am avut bani 'mi-am dat orologul din buzunar în preț de 15 fl. După-ce 'mi-a luat orologul m'au întrebat: „Cum te cheamă?” „Mă cheamă Dumitru Iridon”. „De unde ești?” „Din Apoldul-mare”. N'a voit să înțeleagă. 'I-am spus Grosspold, dar' nici așa n'a voit să înțeleagă și numai după-ce 'i-am spus Nagy Apold, m'a lăsat liber, dar' fără oroloj. După asta mă duc să-mi scot bilet și ti spun că merg la Mercurea. Aci earăși am pățit ca cu Apoldul și numai după-ce 'i-am spus unguerește Szërdahej, a voit să-mi dea bilet.

Eată, onorat public cetitor, purtarea neomenescă a unui dirigător patriotic, plătit din banii noștri.

Am făcut arătare la direcțiunea căilor ferate în Budapesta, de unde am primit răspuns, că am dreptate, și că voiu primi prin postă orologul, deasemenea și dlui ajutor de șef 'i-a poruncit ca să-mi trimită orologul, și așa am primit orologul dela postă fără ca să-mi plătesc nici un crucer din pedeapsa ce 'mi-s'a dictat.

Dumitru Iridon, june.

De și morții s'or scula,
Cei morți cu cei vii deodată
Și-or merge la judecată,
Judecata-'i mare price
Că-'i cu vîrsare de sînge,
Craii și 'mpărății-or plînge
Ca nu-'i aur nici argint
Fără sînge drept și sfînt,
Pe cei drepti 'i-or judeca
Și 'i-or sul ca 'ntr'un nor
La binele tuturor
Unde-o fost Adam fîcior
Pe cei strîmbi 'i-or judeca
'I-or incuia ca 'ntro peatră,
Peatra peste ei a crește
Și-or fi 'n veci fără nădejde,
Da acolo ce-or vedè?
Tot rturi de focuri crunte,
Vaet și tipete multe,
Cu gurile-or tipoti,
Tropu 'n foc li-s'a topl.

II.

Sus, sus, sus, colo pe munte
Lerui Doamne,*)
Sînt vre-o trei turme de oi
Și cu trei pîcurări,
Numai unu-'i străinel

*) După fiecare vers se repetăste.

Și pe acela 'l-o minat
Să bată oile 'n sat.
Pân' oile le-o bătut
Lui grea lege 'i-o făcut
Ori să-'l puște, ori să-'l taie.
Pe mine nu mă pușcați,
Făr' capuțul mi-'l luați
Și pe mine mă 'ngropați
în strunguța oilor,
În jocuțul mieilor,
Pe mine nu puneți lut,
Nice lut, nice pămînt
Numai dragă giuga mea
Și mă 'nvîluiți cu ea,
Și drag fluierașul meu
Puneți-'l la capul meu,
Când vîntul va trîgăna
Floierul meu m'a cînta.
Câte oi mîndre bălăi
Toate m'or plînge pe vîi,
Câte oi mîndre cornute
Toate m'or cînta pe munte,
Câte oi mîndre seine
Toate m'or plînge pe mine.

III.

Noi umblăm și colindăm
Florile dalbe,*)

*) După fiecare vers se repetăză.

Și pe Dumnezeu cătăm,
La-acest gazdă 'l-am aflat
În iesle de boi culcat,
Și culcal pe fîn uscat
Ca giolgiuț înfășurat,
Comănacul-'i de bumbac,
Pânzătura-'i de fuior.
În comănac sînt trei raze,
Una-'i raz soarelui
Una-'i mîna plugarului,
Una-'i spicul grăului.
Că Domnul e poruncit
Cum să ție bine plugu
Să reverse grău roșu,
Grău roșu de cel frumos
Și la țepe luminos.
În capul pămîntului
Este-o rece fîntînă,
Dumnezeu o doblecit
Și la ea s'o coborit
Apă rece o beut,
Măr de aur a mîncat
Roadă 'n grăie a lasat,
Grăie, grăie, până-'n brăie
Și săcări pân' subsuori
Și ovese, cât de dese
Și alace, cum se face.

Un popor model.

Din minunatul *Călindar al „Minervei”*, despre care facem amintire în alt loc al foii noastre, dăm aci articolul instructiv, cu titlul de mai sus:

Vorbim despre poporul din Danemarca.

Danemarca, o țeară mică, cu o suprafață de 38.440 de kilometri pătrați, și cu o populațiune de 2,185.000 de oameni, este considerată astăzi ca una din țările cele mai civilizate. Țărâtimea se găsește acolo pe o treaptă de cultură atât de înaltă, încât ori-ce stat european trebuie să privească stările din Danemarca drept modeluri demne de a fi studiate și imitate.

Țărâtimea alcătuiește în Danemarca două treimi a populațiunii totale.

Deja de 100 ani, chestiunea agrară a fost rezolvită acolo în mod mulțumitor. Țeara întreagă fu împărțită poporului muncitor. Celebra pretențiune a radicalului englez *Chamberlain*, ca fiecărui țeran englez să i-se asigure o posesie de două hectare de pământ și o vacă (*two acres and a cow*), s'a realizat deja în Danemarca.

Mână în mână cu bunăstarea materială a înaintat și cultura, mai ales grație așa numitelor *universități populare*, un fel de universități menite pentru țărani. Toți locuitorii dela țeară, bărbați și femei, cercetează aceste universități timp de șese luni. În aceste școli superioare se fac cursuri asupra filosofiei, istoriei naționale, a istoriei universale, a literaturii, etc. Dar' în același timp, aceste școli sînt astfel organizate, ca elevii lor se poată urma și felurite distracții sportive: *gimnastică, înotat, velocipedie, exerciții libere, alergări, trânteli*. O altă ordine de distracții se compune din *exerciții musicale, concerte, conferențe ținute de către elevi, serate de declamațiuni, reprezentații teatrale* etc.

Pe fiecare an, aceste universități sînt cercetate de peste 12.000 de țărani și țărânce și mai toți acești oameni se reîntorc pe la casele lor cu un întreg sistem de nouă cunoștințe folositoare din domeniul agriculturii, a economiei politice, al creșterii vitelor, al industriei agricole etc.

Și ca acest înalt capital moral, dobândit la aceste cursuri, să nu scază după-ce țărâni s'au reîntors acasă, există în țeară o sumedenie de *„Societăți de conferențieri populari”*. Membrii acestor societăți, mai ales profesorii secundari, medici, studenți, fac excursiuni din sat în sat și desvoaltă în fața poporului conferențe despre religione, istorie, științe naturale, agronomie etc. Cu alte cuvinte, aceste societăți, pornite de altminteri din inițiativă privată și conduse numai de dorul ideal de a instrui poporul, continuă și adâncesc opera universităților țărânesti. Aceste conferențe se țin prin câte în așa numitele *„Case ale reuniunilor”*, clădiri mari și frumoase, făcute de popor pentru conferențe, săli de lectură, teatru, declamațiuni etc. Asemenea „case” există în mai toate comunele rurale. Între membri societăților de conferențieri, sînt mulți cari și-au făcut și își fac din luminarea poporului unica lor misiune în viață.

Îndeosebi, studenții universitari fac minuni pe acest tărîm al deșteptării naționale a poporului. Ei nu umblă după dueluri, nu și petrec tinerii lor ani în trândăvie și petreceri brutale, nu și cheltuesc talentele și vigoarea lor în utopii, ca în multe alte țări, ci se însuflețesc și muncesc cu toată rîvna pentru luminarea masselor poporului. Ei dau țărânilor

lecțiuni de *aritmetică, geografie, caligrafie, limbi străine*, etc. Cu acest chip, s'a stabilit între studenți și țărani un fel de comunitate de gândire, care îi face a se considera ca buni prieteni. Ei se invită reciproc la sărbătorile lor și adese-ori șed la aceeași tribună, peronându-se savanți, țărani și studenți.

Firește, că în toată această măreață propagandă culturală este un sistem, căci nu e vorba a se da poporului ori-ce fel de cunoștințe alandala, teorii ateiste, pesimiste, cosmetice etc. Aceasta ar da un rezultat anarchic, nihilist. Din contră, toate școalele și societățile tind a întări în popor în veci săina morală a lui Christos, a-i lărgi temelia ideală, convingându-l despre măreția universului și despre necesitatea metafizică a sufletului omenesc de a crede în puterea creatoare a lui Dumnezeu. Ele îi idealizează viața liniștită dela țeară, îl îndeamnă a-și cultiva rațional moșia și a se pătrunde de datoriile sale patriotice.

Astfel țărâni danezi muncesc cu dragă inimă pentru binele lor propriu. Ei au săcat enorme întinderi de pământ, pe cari marea le făcuse bălți, și le-au transformat în ogoare. Printr'un excelent sistem de drenaj, ei au reușit să apropie epoca secerișului cu o lună întreagă. Producțiunea grânelor s'a urcat în cei din urmă 30 de ani cu 6 milioane de tone (o tonă are 1000 de kilograme), ear' cea de sfeclă cu 20 de milioane de tone.

În privința industriei lapteului, Danemarca este cea dintâi țeară din lume, grație reuniunilor, al căror scop este creșterea vitelor. Aceste reuniuni conduc și priveghează prăsila și starea sanitară a vitelor, de oare-ce în țeară lipsesc condițiuni pentru dezvoltarea industriei superioare. Danezii, pornind din o sănătoasă reflecțiune, și-au concentrat toate silințele lor în dezvoltarea agriculturii și a industriilor ce țin din ea. Azi, exportul lor de unt se compune din 4 $\frac{1}{4}$ milioane de kilograme; el merge mai ales în Anglita, de unde e alungat untul francezesc. Untul se produce în mod colectiv. Locuitorii unui sat înființază pe cheltuiala comună, o fabrică de unt, fabrică de aburi cu mașini centrifuge și rășitori de ghiată. Toți țărâni își duc laptele la aceste fabrici. La încheierea socotelilor, ei primesc partea ce li-se cuvine după cantitatea de lapte ce au furnisat-o. În cele 1000 de comune câte există în Danemarca, azi se găsesc deja 900 de asemenea asociațiuni de lăptărie. Pe lângă aceasta mai există 480 de lăptării particulare.

Același succes pe care l-a avut țeara cu producțiunea și exportul untului, ea îl are și cu exportul de slănină.

Până mai anii trecuți Danemarca exporta porcii sei în Germania. Aceasta însă opri deodată acest import. Atunci Danezii formară abatorii cooperative și de atunci încoace ei taie porcii și expoartă carnea și slămina în Anglita. Azi acest export se urcă deja la 40.000 tone. Tot așa există în Danemarca o mulțime de bererii cooperative, mori și fabrici de zahăr pe aceeași basă. Pe lângă aceasta, fiecare sat posedă o societate de consum, și în fine, țărâni își au băncile lor proprii în cari își depun economiile lor sub administrația bărbăților lor de încredere.

Satele lor sînt tot atâtea frumuseți. Casele sînt mari, înalte și spațioase. Mobiliarul e masiv și practic. În curte hambare, grajduri, cocine, — totul clădit sistematic și pretutindeni o ordine exemplară și o curățenie scrupuloasă. În fiecare sat, biserica și școa'la sînt clădiri masive și frumoase. Po-

porul, fără a fi bigot, este religios, umblă cu plăcere la biserică, de unde după o predică înțeleaptă, se reîntorce cu sufletul înălțat la căminul seu.

Eată o țeară și un popor, pe care ar trebui să-l studiem deaproape și să ne inspirăm de frumoasele lui exemple.

PARTEA ECONOMICĂ.

Școalele agronomice și fiii plugarilor.

De timp îndelungat comitatul Sibbiului susține o școală agronomică pentru fiii plugarilor și ceea-ce face acest comitat mai fac și altele. În această școală, cum am spus și cu alt prilej, se primesc tineri trecuți de 17 ani, sănătoși, deprinși acasă cu lucrări economice și dacă au sfîrșit învățăturile din școala sătească și prin urmare știu ceti și scrie. Cursul învățaturii ține timp de un an. Tinerii au la școală: locuința, mîncarea și câte 4 fl. 50 cr. pe lună, cum și spălaturile albiturilor de purtat și celor de pat. De acasă tinerii trebuie să aibă numai hainele și încălțămîntea.

Nu știm, dacă în alte școale de acest fel iau parte și tineri români; știm însă, că în cea din Sibbiu, în tot timpul de când ea e în ființă, a luat parte la curs numai un singur ficior de ai noștri; cu toate-că dacă în fiecare an ar fi fost părtași numai câte doi, acum am pute ave în multe comune măcar câte un econom deprins în purtarea economiei mai înțelepte.

Pentru a atrage luarea aminte a plugarilor noștri asupra acestei școale folositoare și pentru a-i îndemna ca cel puțin pe viitor să tragă folos din ea, ne ținem datori a descrie mai amănunțit, ce anume se învață aici.

În timpul iernei, când nu se pot face multe pe afară, tinerii primesc învățături din toate ramurile economiei, adică se ține școală cu ei în toată forma. Iarna îngrijesc de animalele economice, deprinzându-se la tăierea paielor și napilor, precum și gătirea de nutrețe mestecate. În acest timp se dedau la murgerea vacilor, la înhămarea și prinderea la car a cailor și boilor, la țeselat, curățirea grajdului, tractarea înțeleaptă a gunoiului și udului de animale; cu un cuvînt iarna se învață tainele economiei și tot ce se poate arăta se arată, pentru-ca învățatura să se lege bine și să rămână.

Animalele economice sînt de cele mai alese soiuri, grajdul și celelalte întocmiri economice, cum și aranjarea (rînduirea) în grajd sînt așa cum ar trebui să le aibă fiecare econom de ceva treabă. Se ține seamă de mărimea grajdului, ca aerul să nu se strice ușor în el și de luminarea lui prin ferestri destul de mari,

ca animalele să nu fie lipsite de lumină îndestulătoare nici-când în timpul zilei. Îndeosebi se pune mare preț pe modul de ntrire al vitelor, dedându-se tinerii a o face în porțiuni anumite cerute de știința economiei și la timp anumit.

Aici se dedau a îngrijii, cum se cade, taurii ș. a. animale de prăsilă, tot atâtea lucruri, cari sînt de un folos neprețuit pentru a scoate economia din calea bătută până acum și a o îndrepta pe căi nouă, mult mai bune și neapărat de lipsă.

După-ce se desprimăvărează încep lucrările mai mult pe afară, în curte, grădină și agri (locuri de arat), în stupină și viie; acum vin la rînd felurile unelte și mașini economice, cari poporul nostru în cea mai mare parte nu le știe întrebuința.

La lucrările cu *plugul universal Sack*, cel mai bun plug, trebuie să ne oprim pentru a arăta cât de pe scurt, în câte moduri se întrebuințează. Tinerii se dedau a ara întăiu cu plugul singur, apoi rînd pe rînd: cu tăietorul dinainte, cu plugul pe două brezde, cu plugul pentru afunzime, cu uneltele de curățit, cu uneltele de grămădit, cu extirpătorul, cu făcătorul de gropi și cu mașine de scos cartofi. Urmează aratul cu plugul schimbat; apoi lucrările cu așa numitul „Planet junior“, cu care se sapă (curăță) în deosebite lățimi, afunzimi și moduri, se grămădește cu el în lăuntru și înafară, se brezdează cu marcherul și se acoper și netezesc brezdele de sămînțe cu tăvălugul.

Afară de mașinile și uneltele înșirate se mai întrebuințează grape pentru agri și nu lipsește nici cea pentru fênațe.

De mare însemnătate este deprinderea temeinică în folosirea mașinilor de sămînat: grâu, cucuruz, trifoiu ș. a., earăși lucruri prea puțin cunoscute plugarilor noștri, deși ele sînt de atîta însemnătate pentru ridicarea economiei pe o treaptă mai înaltă și pentru ajungerea economilor la o stare mai bună.

Primăvara se începe cu strămutarea, altoirea (în toate felurile) și peste tot cu legarea, îngrădirea și îngrijirea pomilor. Îți e mai mare dragul a privi cum tinerii ficiori știm să sevirșească cu mare îndemănare toate lucrările de lipsă pomilor și mai cu seamă a vedea delnițe întinse de pomișori, cari par'că rîd; și toți prășiți, nobilitați și îngrijiiți de tinerii ficiori.

Mai târziu se indeletnicesc la săpatul și grămăditul cu plugul de săpat Gröben și cu „Planet junior“. Dar' cine ar pute să numere toate uneltele, de cari tinerii învață a face întrebuințare?

De mare însemnătate este și deprinderea întru prăsierea și cultivarea napilor de zahar și de nutreț, mai departe a soiurilor celor mai alese de bucate și ierburi de nutreț; ear' mai târziu cositul și uscarea trifoiului și luțernei, cum și

nutrirea cu de aceste a animalelor în timpul verei.

Înspre toamnă se continuă între altele cu recoltarea plantelor: a napilor de zahar și de nutreț, cum și a crumpenelor, apoi alegerea felurilor sēmînturi de ierburi nobile și păstrarea acestora peste iarnă. Mai departe se urmează cu strămutarea de toamna a pomilor ș. a.

De primăvara până toamna se fac deprinderi în cultivarea viței americane, trebuința, care a devenit atît de arzătoare în toate părțile, mai departe în cultivarea rațională (înțeleaptă) a albinelor, a galițelor de soiu ales ș. a.

Între altele tinerii primesc învățături și cu privire la boalele animalelor de casă, cum ele trebuie să fie apărute de boale și cum să se vindece. Deosemena capetă îndrumări pentru facerea socotelor în economie.

În cele spuse până aici am făcut o scurtă descriere a materiilor folositoare, ce se învață în școala economică a comitatului, lucruri, cari pe altă cale sau de loc sau numai cu greu și-le pot însuși fiitorii noștri plugari. Și am făcut această descriere, pentru-ca fruntașii noștri din sate să se gîndească asupra lucrului, și cînd în anul viitor se va deschide cursul învățămîntului, să nu mai stee la îndoială a-și da copiii în această școală anume menită pentru fiii lor; pentru-că, se poate zice, că învățatura și toate cele de lipsă le capetă în cinste dela școală; ear' părinții, pentru binele fiilor sei, fac numai atîta, că se lipsesc pe un an de ajutorul lor.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“.

— Raportul general al comitetului central pe anul 1897. —
(Urmare și fine).

Cu referire la *afacerile noastre interne* notificăm, că membrii din comitetul central d-nii T. L. *Albini* și George *Bobes* s'au depărtat de pe teritoriul comitatului nostru și astfel locurile lor au devenit vacante. Comitetul în decursul anului a ținut 10 ședințe, în cari s'au rezolvit 152 obiecte (la protocolul nostru de esibite au intrat 228 piese).

Numărul total al membrilor, conform consemnării de sub II. este: 509, din cari 2 membrii fondatori, 1 onorar, 12 pe viață, 477 ordinari, 17 ajutători. »Cassa de păstrare (Reuniune) în Seliște» s'a obligat a solvi taxa de membru în 5 rate anuale egale.

Averea reuniunii.

Despre averea Reuniunii ne facem darea de seamă precum urmează:

În anul 1897, conform rațiuniiului s'a realizat un venit de fl. 866.07, ear' cu restul casei din 1896 în sumă de fl. 810.17, un venit de fl. 1676.23.

Din isvoarele proprii ale Reuniunii a incurs suma de fl. 1465.51, ear' restul de fl. 210.72 a incurs precum urmează: fl. 5.52 este prețul de vînzare a Legei veterinare; fl. 3 sînt dăruiți de membrul Reuniunii dl Ioan I. Cloaje din Boița; fl. 100 este ajutorul acordat de onorabilul institut de credit și economii »Albina«; fl. 2.20 s'a încassat pentru 1/2 chgr. sēmîntă de napi de miriști, vîndut dlui Vasile Mereț, paroch în Bod.

Sumele dela *întratele* rațiuniiului în comparație cu budgetul dau următorul rezultat:

Mai *mult încassat* ca preliminarat la titlul I. »Taxe dela membri« cu fl. 179; la titlul II. »Interese după depuneri« cu fl. 11.35; la titlul IV. »Venite extraordinare« cu fl. 10.72. În total s'a încassat deci mai mult ca preliminarat cu fl. 201.07. Constatăm, că nici la un titlu nu s'a încassat mai puțin a preliminarat.

Din comparațiunea sumelor dela »*esitele*« rațiuniiului cu budgetul se constată, că s'a *spesat mai mult* ca preliminarat la titlul 1. »Distribuire de sămînțe« cu fl. 4.40; la titlul 3. »Întruniri agricole« cu fl. 13; la titlul 6. »Spese de cancelarie, porto etc.« cu fl. 4.69; la titlul 9. »Tipărituri diferite etc.«, cu fl. 10.90 și la titlul 12. »Spese neprevăzute« cu fl. 25.41. În total mai mult spesat ca preliminarat cu fl. 58.40.

Mai puțin spesat ca preliminarat la titlul 5. »Simbria servitorului« cu fl. 2; la titlul 8. »Distribuire de pomi altoiți« cu fl. 1.93, la titlul 10. »Pentru vițele «Pinzgau» cu fl. 9.26. În total s'a spesat mai puțin ca preliminarat cu fl. 13.19.

Trecînd la justificarea super-erogătelor motivăm precum urmează: la titlul 1. pentru procurarea sēmîntei de distribuit între membri în 1897 în faptă s'au cheltuit numai suma preliminarată cu fl. 60, ear' din diferența cu fl. 4.40 s'a procurat 1 chgr. sēmîntă de napi de miriști, din care vînzîndu-se 1/2 chgr. cu fl. 2.20, restul sēmîntei s'au distribuit numai în 1898; la titlul 3. »Întruniri agricole« super-erogatul cu fl. 13 se justifică prin împrejurarea, că aici s'au contat și cheltuelile de căraușie ale adunării generale, ale expoziției de vite și ale cursului de altoit pomi; la titlul 6. »Spese de cancelarie«, super-erogatul cu fl. 4.69 se justifică prin aceea, că contrar usului și pentru a fi asigurați, că rapoartele generale ajung la destinație acestea au fost expedate prin postă la adresa fiecărui membru; la titlul 9. »Diferite tipărituri«, super-erogatul cu fl. 10.90 se justifică prin împrejurarea, că în 1897 am tipărit între altele și 4000 cuitanțe, pentru cari s'au solvit fl. 11; la titlul 12. »Spese neprevăzute«, super-erogatul cu fl. 25.41, se justifică prin aceea, că singur pentru cununile depuse pe cosciugul mult regretaților vicepresident Iosif *Pop* și membrul din comitet Dr. Aurel *Brote*, s'au cheltuit fl. 25. Prin cele premise super-erogatul cu fl. 58.40 crezînd a fi justificat, ne rugăm pentru îndemnisare.

La fondul neatacabil s'au adaus în total fl. 188.25 și adecă interesele după

scrisurile fonciare cu fl. 62.50, interesele după elocări cu fl. 5.75; apoi ajutorul cu fl. 100 dela institutul »Albina« și rata I-mă cu fl. 20, a membrului fondator »Cassa de păstrare din Seliște«. Astfel acest fond cu finea anului 1897 constă din scrisuri fonciare în valoare de fl. 1250 și din fl. 202.34, elocări la »Albina«.

Averea totală a Reuniunii s'a urcat la suma de fl. 3211.99.

Valorile din care se compune această avere, se ved din inventarul de sub IV., cărui anexăm și consemnarea colecțiilor agricole sub V.

Pentru anul 1899 ne luăm voe de a supune aprobării D-Voastre proiectul de budget de sub IV. El prevede un venit anual de fl. 908, și spese totale de fl. 877, ar rămâne deci un escedent bugetar de fl. 31. La compunerea bugetului nu ne-am abătut dela bazele statorite în trecut.

Pe baza celor expuse Onorabila adunare generală se binevoiască:

1. A lua acest raport la cunoștință.
2. A examina și a aproba rațiociniul anului 1897 și a ne da absolutul pe lângă votarea indemnizării tru super-erogatele cu fl. 58.40 justificate.
3. A încuviința proiectul de budget pro 1899.
4. A vota mulțumită onorabilului institut de credit și economii »Albina« pentru ajutorul cu fl. 100.
5. A exprima condolență pentru membrii decedați în 1897.
6. A întregi cele 3 posturi de membri în comitetul central.

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«, ținută la 24 Noembrie 1898.

Demetriu Comșa,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

Sfaturi economice.

Mijloc de desinfectare (curățire) în timp de lipsă.

La tractarea oamenilor și animalelor în stare de boale lipicioase și mai cu seamă cu prilejul tractării ranelor, ușor se poate ajunge în încurcătură, neavând la îndemână nici un mijloc obicnuit de desinfectare, și mulți se întreabă la astfel de întâmplări, ce mijloc ar pute întrebuința. Cel mai simplu mijloc de curățire este apa de fântână; pe lângă aceasta, apă proaspătă feartă în care se lasă a se sterilisa (curăți) materiile de legat ș. a. Folosirea unui săpun bun înaltă puterea de curățire; și aceasta mai mult, când săpunul poate fi înlocuit prin oțet de vin, care se află și ar trebui să se afe în cele mai multe case. Mătasa de cusut rana, acul ș. a. înainte de întrebuințare să fie lăsate a ferbe cam cinci minute în

o amestecătură de 15 părți oțet la 100 apă și apoi să se uște. Și spiritul, vi-narsul ș. a. încă sunt bune pentru curățire, îndeosebi pentru-că sbeau părți de grăsime, când ranele pielei se spală cu acele materii alcoolice. Asupra bacteriilor de toate soiurile alcoolul ajută mai bine, dacă acele mai întâiu au fost udate cu apă. Mâna udată mai înainte cu apă, apoi cu alcool se asigură mai bine în contra bacteriilor, decât cea sbicită. — Deci cei-ce sunt siliți a curăți și lecul, ranele. s. p. mamele ș. a. să nu-și pregete a-și curăți mâinile înainte și după legarea ranelor.

Leac pentru cei-ce varsă sânge.

Se ia orez și se moaie în oțet și apoi se pune într'un tulpă subțire și se înfășură brațele vârsătorului cu urez ud și muiat în oțet.

În acest mod am practicat și imediat am văzut succesul favorabil.

Se poate, chiar dacă a încetat a vârsa, să se mai moaie orezul în oțet și să-1 mai ție pe brațe 2—3 ore. Dacă în 5 minute nu se mai vede succesul, să se pue la vinele picioarelor jos deasupra călcâielor tot astfel orezul cu oțet. Nu se fac frecări de loc. Bolnavul trebuie să stee drept, nu cu picioarele sau mâinile strinse.

Castanul în păduri.

Acest arbor nu se află de loc prin pădurile noastre, măcar-că în multe privințe e vrednic de luarea noastră aminte. Nu numai că el este un arbor frumos, dar' în timpul iernei îmbie o hrană binevenită animalelor noastre sâlbatică. Căprioarele, porcii sâlbatici ș. a. mănâncă bucurosi castanele coapte bine. Ce e drept stejarii și fagii sunt de mare folos animalelor prin fructele lor, dar' sunt ani, în cari acesti arbori nu rodesc și mai cu seamă în ținuturile cu o climă mai aspră, nu fac atâtea fructe ca să ajungă pentru iarna întreagă; ceea-ce cu castanii nu se întâmplă. Această împrejurare trebuie să ne îndemne a cultiva castani prin pădurile noastre.

Pentru făcătorii de rachi.

Înștiințarea rachiului făcut gata în scopul de a se plăti la urmă darea prescrisă pentru vinderea aceluia trebuie să se întâmple cel mult 12 ciasuri după sfârșirea arderei.

Darea aceasta se poate plăti la fața locului de-adreptul comandei de finanți, care ia un act despre starea lucrului și îl trimite receptorului reg. împreună cu darea plătită.

Darea pentru negoțul de rachi se poate plăti și deodată cu darea pentru făcerea rachiului și acesta e lucrul cel

mai bun, pentru-că în acest cas e de a se plăti numai cantitatea (mulțimea) gradurilor, conform biletului pentru arderea rachiului și prin aceasta este înlăturată ori-ce controlă cu privire la darea pentru vinderea rachiului și cu chipul acesta se face și oare-care cruțare de bani.

Apa caldă pentru plantele din oale.

Udarea cu apă caldă a plantelor din oale este o lucrare foarte priincioasă pentru desvoltarea lor, atât peste vară, cât și iarna. Apa trebuie să fie caldă cel mult de 30° R. Plante bolnave și pe jumătate ofilite une-ori prin udarea cu apă caldă se aduc earăși la viață.

Frigurile de lapte ale vacilor.

Această boală ce o capătă vitele după fătat, se tractează în modul următor: îndată după fătat uterul este a se spăla prin ajutorul unei proaște de gumi cu o soluțiune de 1 la sută Lysol; temperatura să fie de 38°; 8 până în 10 litre sunt de ajuns.

Mai departe, îndată-ce se arată semnele boalei, trebuie grijit, ca vaca să nu zacă pe partea dindărăt, ci prin legături de paie să fie silită a se răzima mai mult pe piept; capul încă să stee ridicat, pentru-ca gazurile se formează în lăuntru să poată eși pe calea lor firească.

Mațul cel gros trebuie golit ajutându-ne cu apă de săpun caldută sau chiar cu mâna unsă mai întâiu cu oleu. Pe capul vacii se pun imblojeli de pânză muiată în apă rece sau cu ghiată. Adesea o mică slobozire de sânge încă are urmări bune. Mare grijă să se poarte și ca vaca să nu fie încuiată de balegă și ud (pișat).

Gunoii de animale și umezeala pământului.

Gunoii de grajd și ori-ce gunoie cu materii organice (dela animale și plante) fac ca pământul să aibă pe timp îndelungat umezeala trebuincioasă, și din acest punct de vedere astfel de gunoie e vrednică de cea mai mare luare aminte. În ori-ce toamnă secetoasă se poate face experiența (se poate vedea) că un loc gunoii în primăvară sau în ajunul iernei cu gunoii de grajd se ară mult mai ușor decât unul negunoii de ani. Pricina este, că gunoii descompus (putrezit) atrage umezeala și o ține în sine, întocmai cum sponghia (buretele) sbea și ține apa.

În economiile unde pământul se îngrășe numai cu gunoii măiestrite și unde gunoiea cu materii organice nu se face regulat, economul se lipsește de împrejurările cele mai priincioase ale umidității pământului și aceasta se răsbună mai amar în anii secetoși.

Aducerea tăbacului în Europa.

Cele dintâiu date despre planta tăbacului originară din America-de-mează ni-le-a adus Cristofor Columb, descoperitorul Americii (1492). Locuitorii insulei Guanahani fumau tutunul din un fel de țevi, pe cari 'și-le făceau din foi de cucuruz. Tovarășul lui Columb, călugărul spaniol Romana Pane, povestea la anul 1496: „Locuitorii insulei Haiti, au curiosul obicei de a fuma un fel de plantă numită de ei Cohobas din un fel de pipe, cari purtau numele de Tabacos. Spaniolii mai tâziu au trecut această numire dela pipe asupra plantei numindu-o tabac, de unde am luat-o și noi. (În limba noastră însă tăbacul se mai numește și tutun și duhan). Și în Mexico fumarea tăbacului era cunoscută înainte de venirea Europeanilor. La locuitorii Americii-de-Nord datina de a fuma tăbac era foarte veche; tăbacul era privit ca o plantă sfântă și fumarea lui ca un obicei religios. În Europa tăbacul s'a cultivat la început numai ca plantă de podoabă și era privit ca plantă de doctorie. În Franca s'a adus tăbacul din Lisabona la anul 1560, de către Jean Nicot, ambasador francez în Portugalia. Nicot a cultivat mai întâiu tăbacul în grădina-i proprie, îl recomandă ca plantă vindecătoare și se spune că cu ajutorul acestei plante ar fi lecut o mulțime de oameni de boale. În onoarea lui Nicot, planta aceasta a primit numele de „Nicotiana“. În Germania cele dintâiu plante de tăbac au ajuns din Franca la 1565 prin Occo, medicul orașului Augsburg. Și aci s'a folosit mai întâiu tăbacul în medicină și puterile lui vindecătoare au fost laudate prin multe scrieri.

În anul 1586 s'au întors coloniștii din Virginia. Acestia au adus obiceiul de a fuma tăbac în Anglia, unde în scurt timp a aflat imitatori.

Regele Iacob I. din Anglia a dat la 1604 o opreliște contra fumării tăbacului, dar' n'a putut ajunge prin această interdicțiune la nici un rezultat. Dela soldații englezi și dela matrozi obiceiul de a fuma tăbac a trecut repede la soldații holandezi, și pe când a început a se împrăști prin Belgia, s'a transplantat acest obicei în cursul războiului de 30 de ani și la trupele suede. În 1650 fumarea tăbacului a ajuns în Suedia și Rusia, ear' la 1655 în Turcia.

Din Franca a ajuns tăbacul în Italia pe la finele secolului XVI. După-ce și aci presupusul medicament devenise un lux și mijloc de poftă indispensabil, și după-ce preoții spanioli introduseră și în Roma obiceiul de a trage tăbac (tutun măcinat) pe nas, se ridică biserica și autoritatea publică contra lui.

Papa Urban VIII. dete o poruncă la 1624 contra obiceiului de a trage tăbac pe nas, care poruncă s'a reințit la 1698, dar' fu earăși ridicată la 1724.

În Turcia primilor fumători li-se trăgea țeva pipei prin nas; ear' în Rusia li-se tăia nasul încă pe la 1634.

Deja în secolul XVII. tăbacul era socotit în Germania între plantele de cultură; însă pe la mijlocul acelu secol (1653) în Saxonia electorală se pedepsea cu 10 taleri acela care fuma tăbac în localuri publice, ba vânzarea lui era oprită chiar și în farmacii.

În secolul al XVIII. în cel mai scurt timp întrebunțarea tăbacului deveni așa de enormă și importul atât de mare, încât regele Portugaliei prin arândarea comerțului tăbacului primi suma de 2,500.000 taleri și cel din Spania 7,330.000 taleri imperiali. Astfel de rezultate au contribuit foarte mult la cultivarea tăbacului în toate părțile.

Acum tăbacul este un mijloc de poftă împrăștiat pe întreg rotogolul pământului și o necesitate de o valoare industrială, comercială și economică foarte mare.

(„Albina“).

I. Cădea.

Știri economice.

Negoțul în România pe căile ferate prin pasul Predeal și Verciorova, a fost anul acesta, și mai ales în luna lui Noemvrie c. atât de viu, cum n'a mai fost nici-odată dela deschiderea liniilor ferate prin aceste pasuri. Pe la Predeal și acum se aduce la noi în Ardeal grâne și cucuruz din România în cantități mai mari, ca de obicei.

Valuta coroanelor la căile ferate. Cu 1 Ianuarie 1899 se introduce valuta coroanelor atât la căile ferate din Austria cât și la cele din Ungaria. Toate biletele de călătorie și taxele transporturilor se vor socoti în coroane.

„Revista economică“. A apărut numărul I. al noiei foi financiare și economice „Revista economică“ despre care am amintit deja. Cuprinsul bogat ce-l are acest număr ne îndreptățește să nădejduim că foaia aceasta prin sfaturile și învățăturile ce ni-le va da și în viitor, pe cărarea negoțului, industriei și agriculturii, vrednică se va face de spriginul tuturor Românilor. Dintre articolii primului număr amintim: Institutetele noastre financiare de profesorul A. Vlaicu. Depozite vînculate de D. Rațiu, Însușirile de credit, Hotăriri curiale „Concordia“ și consumul din Blaj. Reunirea română de agricultură. Stupăritul în Ungaria și România. Darea lucrătorilor. Cronica, Burse, etc., etc.

„Revista economică“ stă sub direcțiunea dlui Dr. C. Diaconovich și e priginită de toate băncile românești. Apare odată pe lună. Abonamentul este pe un an 5 fl.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Abonentului I. Istrate în Sm... Vinarsul trebuie înștiințat organelor financiare în restimp de 3 zile, începând dela 1 Ianuarie 1899. Cu acel prilej arăți și hârtiile, prin cari ai căpătat îndreptățire de a face rachi și chitanțele de plătire. Dacă 'ți-se va cere darea cea nouă, credem, că 'ți-se va relasa din ce ai plătit în 1898.

În privința accisului pentru carne rămân dispozițiile cele vechi.

Abonentului nr. 3025 în Z. Dacă te vei îndeletnici cu negoțul neîntrerupt, de sigur că 'ți-se va cere și dare de venit.

Gl. P. în V. Dos. Să re-voiești prin avocat procesul, însă mai întâiu vei fi dator să plătești spesele de proces statorite în sentența contumacială.

Abonament la „Familia“.

Primim următoarele:

Înceiând earăși un an și întrând în al 35-lea al existenței sale, „Familia“ face apel la spriginul publicului cetitor românesc.

După un trecut atât de lung, este de prisos a mai desvolta programa stăruințelor noastre.

Organ al familiilor române, „Familia“ a avut totdeauna drept scop: de-

șteptarea gustului de cetire românească, spre a răspândi cultura națională.

În urmărirea acestui scop, am căutat să ridicăm din ce în ce mai mult nivelul foi noastre. Condeie ilustre și talente tinere ne-au dat spriginul. Colaboratorii nostri s'au tot înmulțit, încât astăzi numărul lor trece peste cincizeci. Cu concursul lor sperăm a mulțumi tot mai mult așteptarea publicului.

Cu începutul anului viitor dorim a răspunde și la o altă necesitate de mult simțită în familiile românești, oferind abonenților nostri un tablou istoric național, care pus în cadru are să fie o decorare a ori-cărei case românești.

Subiectul acestui tablou e scos din istoria Moldovei, de pe timpul lui Stefan-cel-Mare și reprezintă cunoscuta legendă: »Stefan-cel-Mare și aprodul Purice«.

Conform legendei: »Stefan-cel-Mare, în bătălia ce-a avut la Șcheia pe Siret, a bătut cumplit pe dușmani; dar' cu mare primejdie a vieții lui, căci 'i-a fost căzut calul în luptă; ear' un Purice aprodul 'i-a dat calul lui, și Stefan nu putea îngrabă încăleca, fiind om mic de stat. Atunci Purice aprodul 'i-a zis: »Doamne, eu mă voi face o moviliță și vino de te suie pe mine și încăleacă!« Stefan-Vodă s'a suit pe dînsul, a încălecat pe cal și zise lui Purice: »Sărace Purice, de voi scăpa eu, atuncia și tu 'ți-i schimba numele din Purice — Movilă«. Și a dat Dumnezeu de au scăpat amândoi; și 'l-a și făcut boier, armaș mare, pe Purice, și dintr'acel Purice aprodul s'a tras neamul domnese al Movileștilor«.

Pictorul ne arată tocmai momentul în care — în focul bătăliei — Stefan-cel-Mare, urcat pe cal, adresează acele cuvinte aprodului Purice, aplecat jos.

Ca execuțiune, tabloul este unul din cele mai reușite din câte avem noi Români; e colorat: o cromolitografie a unui excelent institut de arte grafice din București.

Dimpreună cu cartonul are o lungime de 95 de centimetri și o înălțime de 70 cm.; singur tabloul 80 cm. lung și 50 cm. înalt. Abonenții »Familiei« vor primi tabloul acesta gratuit și expedit franco acasă, dacă au răspuns costul de abonament pe anul întreg, ori cel puțin pe jumătate de an, adăugând drept despăgubire pentru plata de transport dela București și până la Oradea-mare, pentru cartonul ce dăm tabloului, pentru spesele de împachetare și francare o coroană. Expedierea se va face îndată-ce ne vor sosi exemplarele comandate.

Abonenții cari își fac abonamentele numai pe trei luni, chiar și dacă le înosec peste tot anul, n'au drept la tabloul acesta.

Alte premii.

Toți abonenții nostri își pot comanda la noi: portretul reginei-poete Carmen Sylva în costum național, și următoarele scrieri de Iosif Vulcan: Lira mea, poesii; Dela sate, novele; Stefan-Vodă cel tiner, tragedie; Dimitrie Cichindeal, discurs de recepțiune, până-când ne vor ajunge exemplarele. Toate laolaltă cu 1 fl. 10 cr.

Familia va apăre și în anul viitor regulat odată pe săptămână, pe o coală și jumătate, — cu ilustrațiuni și va costa: pe an 8 fl., pe 1/2 an 4 fl., pe 3 luni 2 fl., pentru România pe an 20 lei, pe 1/2 an 10 lei. Colectanții primesc după 5 exemplare, al șeselea gratuit. Oradea-mare (Nagyvárad), 12/24 Decemvrie 1898.

Redacția și administrația
„Familiei“.

CRONICĂ.

Prelegeri pentru popor în Săliște. Dumineca trecută s'a ținut a cincia prelegere pentru popor în Săliște, care a succedut asemenea foarte bine. Harnicul învățător dl. Damitru Mosora a vorbit despre Reuniuni. Cu introducerea dl. Mosora arată importanța Reuniunilor indeosebi pentru noi Români, cari în urma situației politice ce ni-s'a caștat s'ntem avisați numai la propriile noastre puteri. În special vorbește apoi despre Reuniunile de păstrare (bănci) de agricultură, meseriași, consum și de cumpărare. Mai mult se oprește asupra Reuniunilor de înmormântare, îndemnând totodată pe bravii Sălișteni, să-și alcătuiască o astfel de Reuniune. La fine făcând o scurtă reprimă asupra vieții Reuniunilor românești ce deja există, îndeamnă poporul să spriginească din răspuțeri. Reuniunile, căci „modru avem, numai să vrem“.

După o mică pauză dl. Dr. N. Calafarin, medic, a preles despre „Primele mijloace ce trebuie să se iee în casuri de nenorociri“.

Numerosul public a ascultat cu vie plăcere pe ambii prelegători, cari prin un limbaj curat și popular și cu deosebire prin tratarea iscusită a temelor au dat sfaturi atât de folositoare și cunoștințe prețioase bravilor Sălișteni. Laudă li-se cuvine!

Țărani români în temnițe. „Tribunei“ i-se scrie din Cluj următoarele:

Acuși vor fi două luni de când țărani români din Micuș (l. Turda), vre-o 64 la număr, au părăsit comuna, mergând în temnițe spre a-și împlini pedeapsa în închisorile ungurești. Ei au fost osândiți, pentru-că n'au suferit, în anul 1893, în ziua de sfântă Măria-mare, ca din școala lor autoritățile să facă spital pentru coleră. Și au fost osândiți după multe șicane unul la 8 luni, ear' ceialalți la câte 6, 3 și 2 luni.

Cei cu 2 luni vor și scăpa în curând.

Bunii țărani s'nt așezați prin temnițele din Tarda, Vințul-de-sus, Ludoș și Iara.

Iarnă neagră. Din mai multe părți ne sosesc scrisori prin cari agricultorii se plâng pentru lipsa de neaună. Aproape în toată țeara sămănăturile stau fără neaună expuse la înghețul frigului de iarnă. Până acum pagube mai însemnate nu s'au putut constata, dar' dacă iarnă neagră va ține și în viitor, frigul va răsbol sămănăturile și astfel cu îngrijire va trebui să așteptăm roada anului viitor.

Daruri de Crăciun. Ni-se scrie: Duminecă, după sfânta liturgie o frumoasă și pătrunzătoare sărbare a avut loc în școala gr-cat. dela Poarta-Turnului: s'au împărțit elevilor darurile de Crăciun colectate de societatea cu acest scop. În fruntea acestei societăți stă neobosit dl. Iuliu Bărdosy, inspector reg. de școale în pensiuie, care a avut earăși o zi frumoasă.

Sărbarea s'a făcut sub presiudiul Rev. domn protopop Ioan V. Russu, care a deschis-o printr'o cuvântare potrivită. Fiecare elev a primit: o iconiță sfântă, carte de rugăciuni, cărțicele de cetit, unii și „Călimarul Poporului“, apoi vestminte, încălțăminte, jucării, zahăricale, poame, săpun, colac, etc. De abia puteau duce în brațele lor atâtea mărunișuri.

Aceste toate au fost cumpărate din colecte. Multe lucruri au fost dăruite de comercianți, mai ales cei străini. Un frumos dar pentru fetele a făcut firma Misselbacher.

La sfârșit copiii au cântat versuri potrivite; unul dintre ei a mulțumit în cuvinte frumoase promițând că vor învăța bine. A vorbit apoi dl. Bărdosy și dl. protopop Russu. La împărțirea darurilor au dat ajutor învățătorul Coman Gligor, d-șoara învățătoareasă E. Tabacariu, cum și fiicele dlui Bărdosy. Neobosit a fost însă dl. Bărdosy, care se ocupă cu adevărată pasiune de această cauză.

Krivány — arestat. Vestitul pungaș al banilor orfanali dela Arad, Krivány János a fost prins Sâmbătă în Viena.

Josnicul pungaș deși a defraudat 259.000 fl., a fost ajuns în timpul din urmă în o miserie mare și aceasta l-a și dus în mâinile poliștilor din Viena. După-ce a umblat prin Hamburg, Dresda și Berlin sub diferite nume false s'a reîntors la Viena lipsit de parale. Ca să-și câștige banii trebuincioși pentru susținere s'a dus la un neguțetor de albituri și și-a reclamat comanda de 500 fl. pentru albituri, făcută încă în vremile de aur ale defraudării. Comerciantul i-a predat albiturile, dar' totodată a avisat și poliția despre urmele lui Krivány. Poliția l-a urmărit și la hotelul unde locuia l-a deținut. La Krivány s'a aflat numai reverse dela oficiul pentru amantare (Munții de pietate) și 45 fl. banii primiți pe albiturile dela neguțetor, pe care se vede că grabnic le-a amanetat; afară de acestea s'a mai aflat la el și un revolver.

Vestea deținerii lui Krivány s'a lăștit deja peste țeara întreagă și aradanii acum se pot mângăia, căci barem știu unde se află acela pentru care au să plătească suplimentul de dare.

Pentru fondul coriștilor din Cat au binevoit a mai contribui: on. domn Ioan Bitea, preot 1 fl., Iosif Bisca, jude 1 fl., Teodor Mocan, 1 fl., Vasiliu Bitea 40 cr., Stefan Poenariu 20 cr. Mai mulți săteni au contribuit cu câte 10 cr.

Bucate s'au adunat dela popor 11 litre, dintre cari 3 de grâu și 8 de cucuruz. Primească deci generoșii donatori și pe calea aceasta cea mai sinceră mulțumită. *Basilin V. Pop*, inv. dirigent.

Solgăbirău pungaș. Am amintit că solgăbirăul Végh János din Vesprim s'a sinucis zilele aceste. Causa sinuciderii după-cum aflăm a fost teama de pedeapsă pentru pungașiile ce le-a comis. Până acum s'a constatat că din banii oficioși lipsese 2154 fl. Se crede că la cercetarea amănunțită suma defraudată se va găsi mult mai mare.

Desoperirile acestea aruncă o tristă lumină peste gospodăria țerei condusă de guvernul maghiar, care în loc să-și împăluască chemarea umblă pe căi scumpe și rătăcite după potcoave de cai — după statul unitar maghiar. Ei să fac de rts și de rușine și țeara geme în miserie și plătește amarnic destrăbălările ungurești.

Nenorocire de tren. La gara Ersekujvár s'a ciocnit trenul personal ce venia de către Viena la 4 ore dimineața cu trenul mixt ce pornia spre Viena. Două vagoane de c. III. au fost total zdrobite. Doi funcționari dela tren au rămas grav răniți, dintre călători 15 au fost răniți. Primul ajutor l-a dat răniților un medic din Viena care din întâmplare călătorea cu trenul personal.

Direcțiunea c. f. u. imediat a suspendat din post pe funcționarul din Ersekujvár, care avea serviciul, asemenea și pe ambii mașiniști a celor două trenuri ciocnite.

Necrolog. Primum următorul anunț funebral: Subscrișii pătrunși de durere aducem cunoștința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoșutilor, că iubita noastră soție, mamă, soacră și bună *Dochia Staicu* născ. *Lungu*, preoteasă gr-cat. în Gusu, după un morb îndelungat și greu, împătășită cu sf. taine a muribunzilor în 18 Decembrie a. c. la 10 oare p. m., în etate de 59 ani și 41 ai fericitei sale căsătorii a încetat din viață. Fie-i țărna ușoară și memoria neuitată. Ioan Staicu, paroch gr-catolic; Alexiu, preot, Aur-l, învățător, Ioan, teolog absolut, ca fii; Simina, ca sora; Valeriu și Maria, ca nepoți.

Daruri creștinești. O veste îmbucurătoare și frumoasă a făcut prea onoratul domn *Nicolau Proștean*, avocat în Lugoj dimpreună cu prea stimata doamnă soția domniei sale *Ana*, pe seama sfintei biserici gr-orient. din comuna *Mălincrav* (Almakerék) protopresbiteratul Sighișoara: 1. A dăruit un potir de argint suflat cu aur, și procovețele covenite de mătăsa neagră. 2. Pe sfântul pristol un vestmânt roșu de mătăsa, precum și două buchete (roze) forme tricolor. 3. Mai în anii trecuți a dăruit un rind de vestminte întreg de mătăsa neagră. Le-a dăruit, zice, spre aducerea aminte de locul nașterii și unde să află înmormântați și părinții domniei sale. Faptă frumoasă, bunul Dumnezeu să le răsplătească. *N. Stoicoviciu*, paroch gr-or.

Tifus Din comuna Băgău, lângă Aiud i-se scrie „Gazetei“, că de câteva săptămâni pe acolo băntuie în mari dimensiuni febra tifoidă. În comuna Băgău au căzut până acum victimă boalei mai mult ca 16 oameni de toată etățile. În unele case toți locuitorii zac bolnavi și nu e cine să le ajute. Medicul cercului nu se interesează aproape de loc și poporul, care îl plătește, e cu totul neajutorat.

Chirotonire de arhieru. „Patria“ scrie: Duminecă, în 17/29 Ianuarie, se va chirotoni în biserica catedrală din Cernăuți I. P. C. Sa părintele archimandrit consistorial și vicar general Dr. Vladimir V. de Repta în arhieru al Rădăușilor. Actul divin al chirotonirei îl va împîini I. P. S. Sa metropolitul și arhieriscopul Bucovinei și al Dalmației Arcadie, cu episcopul sufragane din Zara Dr. Nicodim Milaș, care sosește în Bucovina câteva zile înainte.

Metropolitul bulgar Gregoritu, după-cum se telegrafează din Sofia a murit săptămâna trecută. La înmormântarea pompoasă ce i-s'a făcut au luat parte principele și principesa Bulgariei, preoțimea întreagă, ministrii, corpurile diplomatice și o mulțime de lume distinsă. Osămintele decedatului vor fi așezate în Rusciuc în vechea biserică a Sfântului Nicolae.

Invitare. Corpul învățătoresc din Săbătești invită la producția care se va aranja Săbătești, în 26 Decembrie st. v. 1898, în sala festivă a școlii din loc. Începutul la 1/28 ore seara. Venitul curat este destinat „fondului Bibliotecii școlare”.

Programa: 1. a) „Astăzi prorociile” colindă, executată de corul elevilor; b) „Iarna”, de Wiest, cor. 2. „Cornistul dela Grivița” poezie de I. Nenițescu, declamațiune. 3. a) „Moartea vitează”, de Stelănescu, cor; b) „Păsărică trecătoare”, de Wiest, cor. 4. „Dușmancele”, poezie de G. Coșbuc, declamațiune. 5. „Colindă”, de G. Dima, cor. 9. „Potpourri” de cântece populare, executat pe țimbală. 7. „Un om buclucaș”, comedie într-un act de Marc Michel și Labiche, localizată de Maria Baiulescu. — Joc.

Din Târnova. În nr. 51 al foii noastre am publicat o știre ce ni s'a trimis din Târnova, în care se zice, că preotul nostru de acolo ia foile abonaților și le cetește dînsul, împedecând astfel pe unii de a pute ceta foii. Afîm acum, că aceasta nu e adevărat, căci eată ce ne scriu doi din cei mai vrednici Români din Târnova:

„Ni s'au intristat inimile când am cetit în nr. 51 al „Foii Poporului” la cronică, că preotul nostru Ioan Turnea, ar merge la casa comunală, și ne-ar împedeca în luminarea noastră culturală. Cam? Un preot, care publică de pe amvon — acum trei săptămâni — ca să ne abonăm la foile noastre române, să fim tare la credința noastră strămoșească, la limbă și datini, unul ca atare ar pute face asemenea lucru?”

Dimpotrivă, dînsul ne-a îndemnat și ne îndeamnă mereu a ne procura foii, și apoi preotul nostru Ioan Turnea are însuși foii române abonate, și noi împrumutăm dela d-sa foii și cărți române, pe care noi nu le avem, și astfel nu e cum s'a scris acolo, ci el ne premerge cu o pildă foarte bună. De ar da Dumnezeu, ca să fie toți preoții așa, am fi cu 200 de ani înainte, că s'numai cinci ani de când a venit și avem mai multe foii române în comună. Și aceasta o spunem fără laudă, căci faptele dovedesc.

Târnova, la 15/27 Decembrie 1898.

Petru Ghejin.

Ioanș Cercega.

Cas de moarte. Ni se trimite următorul anunț: Subscriși cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință, că mult iubita și în vecei neuitata lor soție, mamă, fiică, noră, soră, cumnată și mătușă *Danișă Bucorovicu*, măritată Dr. Nicolae Popovicu, în etate de 22 de ani, după o scurtă dar' prea fericită căsătorie de abia 10 luni, în urma unor lungi și grele suferințe și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în 21 Decembrie st. v. 1898, la 2 3/4 ore dimineața. Rămășițele pămîntești se vor depune spre eternă odihnă în cimiterul gr.-or. din Vârșet, după ritul gr.-or., în 22 Decembrie st. v. 1898, la 2 ore după amiază. Fi-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată! Dr. Nicolae Popovicu, ca soț; Aurora și Valeria, ca fiice; Gregoriu și Maria Bucorovicu, ca părinți; Baltazar Bucorovicu, ca frate; Simeon și Iuliana Popovicu, ca socri; Ilie și Catarina Dabici, Mihail și Maria P. Moise, ca cumnați și cumnate; Maria, Valeria și Aurora Dabici, Cornel și Minodora P. Moise, ca nepoți.

O medalie jubilară — vîndută. Un țeran — fost soldat și medaliat acum din prilejul jubileului, mai zilele trecute n'a avut paralele trebuincioase pentru vinars și

pentru aceea și-a vîndut medalia jubilară cu 3 pițule. Un martor al tirgului așa din glumă a înștiințat cazul la judecătorie, care a pedepsit pe vînzător cu 3 zile închisoare și totodată cumpărătorului i-a confiscat medalia.

Dr. Barbu Delavrancea a adresat comitetului național studentesc din Iași o frumoasă și însuflețită scrisoare prin care îi încurajează la lupta întreprinsă în chestia Românilor subjugati, precisându-le că a doua zi de Crăciun își va desvolta conferența.

Studentii îi pregătesc o frumoasă primire.

Doi robți periculoși, au fugit din închisoarea din Cinci-biserici. Unul dintre desertori, Kovács István a comis până acum 138 de spurgeri, ear' celalalt, Muth Henrich abia de 4 săptămâni a omorît și a furat din comuna Csikos-Tötkös. Spărgătorul a fost prins, dar' ucigașul Muth și-a pierdut urma. Păzitorii închisoarei sînt trași la severă cercetare, ear' gendarmii caută în ruptul capului pe îndrăznețul hoț.

A nebunit de bucurie. Din Agram se scrie, că un țeran cu numele Nicola Novcovici mergînd acolo să ridice suma de 100 000 fl., care a cîștigat-o dela loteria ung. de clasă, de bucurie a nebunit. Nenorocitul a fost internat în casa alienaților din Agram.

Așa mai merge... Un ziar din străinătate publică următoarea inserțiune:

Subsemnatul, care la deschiderea fabricii de zahăr am pierdut o mînușă de iarnă, roagă pe cel-ce a găsit-o să binevoiască a veni la biroul meu pentru a primi și pe a doua, spre a ave o păreche complectă.

Călințarul „Minervei”. În București în noua tipografie „Minerva”, la care e părtăș și vrednicul nostru bărbat național *Aurel C. Popovici*, a eșit un foarte frumos și folositor *Călințar*, din care reproducem azi un articol în foia noastră. Călințarul „Minervei” cuprinde peste 100 de articole pe cât de interesante, pe atât de instructive. Între multe altele, publică următoarele articole:

Progresele economice ale omenirei. Un popor model. Primul ajutor în accidente (la răniri, arsuri, înghețare, otrăviri etc.). Știința și simțul religios. Băile noastre. Tabelă de calcularea intereselor. Compozitori celebri (biografii și aprecieri. Ce dăm copiilor de cetit? Educația fizică. Aforisme (3 pagini). Cîteva celebrități în viață. Cultura națională etc. Pe lângă acestea: Poesii de George Coșbuc, Haralamb G. Lecca, Radu D. Rosetti, I. B. Hétrat, T. Speranță, D. Teleor. Articole de Vaschide, G. Adamescu, Dr. N. Leon, Dr. Radovici, Aurel C. Popovici, Marin Dimitrescu, I. C. Bacalbașa, I. Ionescu etc. etc. apoi harte, o parte glumeșă cu peste 50 de ilustrații. Recomandăm acest minunat Călințar în atenția tuturor. Se poate procura dela librăria noastră. Prețul 80 cr. și 10 cr. porto.

Avis. Atragem atențiunea cetitorilor noștri la inseratul atelierului de aurărie și argintărie al dlui Iuliu *Erős*, inserat ce se publică zilnic pe pag. 7 a ziarului. În acest atelier de bun renume se pot cumpăra frumoase cadouri.

În numărul de azi am fost siliți a lăsa la o parte ilustrația, cu care am voit a împodobi numărul de azi, din cauza îmbulzei de material. În schimb însă vom nîsu a da în anul viitor tot mai frumoase ilustrații, din viața noastră națională-culturală.

Invitare de abonament.

La cea mai bună și cea mai ieftină gazetă populară: „**Foia Poporului**”.

Cu 31 Decembrie v. 1898 încetează abonamentul la „**Foia Poporului**” pe anul ce se sfîrșește. Onorații cetitori sînt rugați a-și reînoui abonamentul până la 31 Decembrie c., ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„**Foia Poporului**” va fi și în viitor, ceea-ce a fost în trecut, *luptătoare pentru cîștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povătuitoare sinceră a țeranului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură, lucruri școlare etc.* Ea va eși ca și până acum *ilustrată și cu toate aceste prețuri se reduce la 2 fl.*, astfel va fi:

Pentru Austro-Ungaria.
Pe un an întreg . . . 2 fl. (4 coroane).
Pe o jum. de an . . . 1 fl. (2 coroane).

Pentru România.
Pe un an întreg . . . 10 lei.
Pe o jumătate de an . . . 5 lei.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum le trimitem deodată cu foia și *mandate postale (posta utalvány)*, cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foia, scris gata pe cupon, așa că trimițătorul nu are decât să scrie numele seu și cifrele la locurile cuvenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.

Abonenții noi sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Deschizînd deci nou abonament la „**Foia Poporului**” ca și care, după cuprinsul ei, *foaie mai ieftină nu este*, rugăm pe toți prietenii și spriginitorii noștri și ai causei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lătească foia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foaie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea
„**Foii Poporului**”.

R Î S.

Nu-i de vină.

La tribunal:

— Acusatule, recunoști că ai ucis pe soacră-ta?

— Da, dle președinte, dar' credeți-mă, nu e vina mea, ci a femeiei mele.

— Cum așa?

— Negreșit, dacă ea ar fi fost orfană nu s'ar fi întemplat una ca asta!

Posta redacțiunei și răspunsuri.

Vich. G. în M. Poesia de „Anul-Nou” nu se poate publica, e s'abă. Din celelalte vor mai urma.

Abonentului nr. 9192. Am trimis foia la adresă.

I. B. V. în V. „**Foia Poporului**” nu se mai dă în credință la nici o întemplat, de oare-ce mulți din cei cari au cerut-o, nu și-au plătit datoria. Vă rugăm deci a trimite în curînd 1 fl. „Zarandul” trimitem 5 ex. de plătit în 1 Maiu, dacă mai curînd nu se poate. Poesia vom vedea.

I. D. în Br. Poesia a sosit prea tîrziu, pentru-ca să mai poată intra în nrul de Crăciun. Regretăm.

La mulți ani. N'avem loc pentru toate deodată; trebuie să așteptăm rînd, ca la moară.

N. B. în Izvîn. D-ta n'ai plătit pe jumătatea a doua a acestui an; de aceea și s'a sistat foia; trimite acum abonament nou pe 1899.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Călinarul săptămânii.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele	
	Dum. după. Nașt. I. Chr., gl. 6, sft. 9.	rês.	ap.	
Dum.	27 + Ap. și Arch. Stefan	8 Severin	7 49	4 11
Luni	28 20 mii de Mucenici	9 Iulian	7 48	4 12
Marti	29 Pruncii uciși de Irod	10 Pavel pust.	7 47	4 13
Merc.	30 S. Muc. Anisia	11 Higin	7 46	4 14
Joi	31 Cuv. Melania	12 Ernest	7 45	4 15
Vineri	1 (+) Tăier impr. și S. V.	13 Ilarie	7 44	4 16
Sâmb.	2 Păr. Silvestru	14 Felix	7 43	4 17

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminecă, 27 Decembrie: Ciocmani, Vinerea.
Luni, 28 Decembrie: Radnoth, Sibiu, (2 zile mai înainte tirg de cai, 2 zile și mai înainte tirg de vite).
Marti, 29 Decembrie: Chezdi-Oșorheiu, Cluj, Co-halm, Ilesfalău.
Mercuri și Joi, în 30 și 31 Decembrie: Hadad.
Joi, 31 Decembrie: Kóboldogfalva.
Vineri, 1 Ianuarie: Lăpușul-românesc, Lpșa.
Sâmbătă, 2 Ianuarie: Deva.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șase
 florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din
 casa nici unui bun Român.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

**Cartea
 Stuparilor
 săteni**

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibllului“

Prețul 85 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stuparului. Broșura este scrisă pe un frunză învățător, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

**Depositul fabricii de oroloage și aurării a lui
 Iuliu Erős
 Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3**

trimite numai pe lângă rambursă postală [2794] 57—58

Orologiu remontoir de nickel pentru domni	fl. 2.50 până fl. 6.—
„ „ de oțel „ „	3.50 „ „ 6.50
„ „ de goldin „ „	4.50 „ „ 6.50
„ „ de argint „ „	5.— „ „ 12.—
„ de argint rusesco (Tula) pentru domni	10.— „ „ 20.—
„ remontoir de argint pentru dame	6.— „ „ 12.—
„ „ „ aur „ „	12.— „ „ 30.—
„ „ „ „ „ domni	20.— „ „ 100.—
Lanț de argint	1.50 „ „ 8.—
„ „ aur pentru dame	8.— „ „ 30.—
„ „ „ „ „ domni	23.— „ „ 75.—
Cercei și inele de argint	—80 „ „ 2.—
„ „ „ „ aur	2.— „ „ 100.—

Pentru marfă solidă și veritabilă se dă garanță în scris. Afară de obiectele sus amintite se mai află tot felul de bijuterii de aur și argint, precum și tot felul de garnituri de argint pentru masă, apoi cruci, potire, discuri, cădelnițe, lampe de altare etc. etc. pentru rital gr.-cat. și gr.-or.

Cel mai bun atelier de repararea oroloagelor.

Atențiune!

Prin aceasta aduc la binevoitoarea cunoștință a onoratului public, că săpunurile de toaletă și parfumeriile mele se află de vânzare în Sibiu la firmele:

[624] 39—42

Julius Ballmann, Joh. Billes, Klara Bulhack,
 Friedr. Homm, Franz Jahn Söhne, Carl F. Jickeli,
 Josef Jikeli, Gustav Kessler, Franz J. Wagner.

Pe lângă aceste se mai află acum și la **Parfumeria Meltzer** și la **Gustav Meltzer**. Rog dar' pe onorații mei clienți, cari până acum 'și-au comandat direct dela mine săpunuri de toaletă, să se adreseze pentru comoditate la aceste firme.

Cu deosebită stimă

Dr. H. Schielbach în Orlat,

fabrică de săpun de toaletă și de parfumerii.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu,

să află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tinăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) . . . — fl. 10 cr.
 — Se recomandă mai ales preoților. —

Avis de căsătorie!

Un neguțător rom. gr-or. în etate de 58 ani, văduv, de profesiune speculant în afaceri, prin diferite localități în România și Rusia, nu bogat în bani, dar' cu înțelepciune, om fără nici un viciu, activ și fără preget, caută o soție în aceeași etate, fie fată, fie veduvă, să aibă cunoștință de carte a cetii și scrie, să fie fără copii și de națiune română, să fie econoamă bună spre a pute da creștere și educație la 3 orfani, o fetiță de 12 ani, un băiat de 8 ani, și altul de 10 ani. Ori-care persoană se va decide a-și lua această nobilă sarcină, este rugată a se adresa la onor. redacțiune a ziarului „Foaia Poporului” în Sibiu prin scrisoare închisă arătând numele și pronumele orașul sau satul, strada și nrul casei unde locuiește, de unde voiu primi răspunsul și în urmă voiu comunica direct cu persoana care va consimți și accepta la căsătorie.

[2471] 8-3

Un băiat

de 12—14 ani, Român, din casă bună care știe afară de limba maternă și limba nemțească se primește ca **invățăcel** în prăvălia dlui [2486] 2 2

Ioan Tatu

în Sadu, p. u. Cislădie (comitatul Sibiiului)
sub condițiunile cele mai favorabile

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografie”,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

„CONCORDIA”

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Depozite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Branșa de coloniale.

Zăhar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciaiuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba-cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litrul în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigenă. Liqueruri străine și din țeară. Țuică bătrână, sligoviță, teșcovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista”. Halva. Luminări de ciară, stearină, parafină și de sên. Singurul deposit al fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Branșa de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet, barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Oreton, Pânzături.

Bumbacuri de împletit, croșetat și brodat.

Lână răsucită și bircă.

Metăsuri de cusut și brodat în colori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Mülhausen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști. Gulere, mangete și cravate.

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco. [2351] 4—

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[480] 41—